

активної розробки. Саме тому у своєму дослідженні ми розглядаємо проблему інтерактивного навчання молодших школярів, зокрема, її лінгвометодичні аспекти.

Отже, інтерактивне навчання – це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), у якому учень і вчитель є рівноправними суб'єктами освітнього процесу. Таке навчання ефективно сприяє формуванню мовленнєвих умінь і навичок шляхом створення атмосфери співробітництва, взаємодії.

Список використаних джерел:

1. Гордуз Н. Нестандартні форми навчання молодших школярів на уроках рідної мови / Н. Гордуз // Почат. шк. – 2003. – № 4. – С. 1–4.

2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підруч. / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.

3. Інтерактивні технології навчання у початкових класах / авт.-упор. І. І. Дівакова. – Тернопіль : Мандрівець, 2013. – 180 с.

4. Пушкарьова Т. Технологія проведення особистісно орієнтованого уроку в початкових класах / Т. Пушкарьова // Почат. шк. – 2003. – № 4. – С. 7–9.

5. Савчин М. В. Педагогічна психологія : навч. посіб. / М. В. Савчин. – К. : Академвидав, 2007. – 424 с.

УДК 378.011.3-051:373.3]:81'243

*Петько Людмила Василівна
Національний педагогічний університет
імені М.П.Драгоманова*

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ТА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ІНШОМОВНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТУ

Організація процесу професійної підготовки майбутнього випускника вищої школи вимагає створення відповідного навчального середовища, потенціал якого повинен стимулювати і розвивати професійне становлення особистості студента. Тому, у площині нашого розгляду, процес формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища (ПОІНС) в умовах університету передбачає скрупульозний підхід до добору дидактичного матеріалу для навчання іноземної мови (ІМ) за професійним спрямуванням.

Згідно Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [7] в галузі знань 01 «Освіта» передбачається підготовка за

спеціальностями 012 «Дошкільна освіта» та 013 «Початкова освіта».

Іноземна мова у загальноосвітніх навчальних закладах вивчається дітьми з першого класу, причому у школах з поглибленим вивченням ІМ діти опановують водночас дві іноземні мови. З огляду на сказане, організаційні та методичні аспекти підготовки майбутніх вчителів початкової школи щодо навчання ІМ висвітлено автором у низці публікацій [1; 2; 3; 4; 5; 6].

Діяльнісний характер навчання ІМ передбачає проектування видів діяльності, які сприяють формуванню ПОІНС. На прикладі розгляду дитячих маніпуляцій (брехня, вигадані історії, лестощі, істерики, капризи, уявна хвороба; прийом «якщо..., то...» і т.п.) зі студентами намагатимемося формувати ПОІНС. Зупинимося на одному з популярних видів маніпулятивної техніки як лестощі, який досить широко використовується не тільки дітьми, а і дорослими.

Пропонуємо студентам згадати із художньої літератури приклади лестощів, якими користувалися персонажі. У відповідях найбільш присутні персонажі з байок Л.І.Глібова, І.А.Крилова, П.П.Глазового. На жаль, приклади з іноземної літератури студентами не згадуються. До речі, діти опановують і використовують техніку лестощів доволі у рано з метою отримання бажаного. Тому студентам пропонуємо прочитати професійно орієнтований текст, поданий нижче та виконати завдання:

Flattery

Flattery is a well-known manipulation technique in which the person gives a disingenuous compliment in order to «butter you up» and encourage you to do what they want. Kids seem to learn flattery pretty early. «Mom, you look beautiful today. Can I spend the night at David's?» An easy way to get someone you've just met to like you is to give them a compliment.

We are self-centered beings that crave approval, which is why flattery works even when it's obvious. While basking in the glow of compliments, some people can be convinced to do almost anything. A master manipulator will hone in on a person's insecurities and tailor their flattery to provide the person the reassurance they need. Of course, once the manipulator gets what they want, the flattery often ends [10].

Завдання. 1. Знайдіть в тексті еквіваленти словам: *лестощі* – ..., *насолоджуватися комплементарями* – ..., *маніпулятор* – ..., *невпевненість людини* – ..., *егоїстичні* – ... , *нещирий комплімент* – ... , *лестити* – ... , *впливати на незахищеність особистості* – ... , *упевнювання (запевнення)* –

2. На прикладі речень: «Mom, you look beautiful today. Can I spend the night at David's?» придумайте 2 речення-лестощі.

На післятекстовому етапі роботи з текстом перевіряємо його розуміння та визначаємо зі студентами його пізнавальну цінність. В якості ілюстрації

лестоців наводимо відео презентацію вірша «The Spider and The Fly» (Павук і Муха) Mary Howitt, підготованого актрисою Емілі Фокс для дитячого шоу у Великій Британії [8].

В якості домашнього завдання пропонуємо студентам підготувати невелику «автобіографічну сповідь» про використання лестоців у своєму житті. У даному випадку ми використовуємо метод навчання «Автобіографія», коли студентами записується (а у подальшому і вчителями) в деталях педагогічний випадок, який трапився з ними; проблеми, які виникли; описується досвід навчання, що заслуговує на увагу. Такі нотатки можуть містити опис конкретного навчального закладу, окремої навчальної групи або класу; становлення школи та її власної культури, авторської школи, тобто досліджувати педагогічні процеси.

Описаний метод, запропонований американськими вченими і рекомендований для підготовки майбутніх педагогів використовується у Нью Йоркському університеті як написання «Навчальної автобіографії» (Learning Autobiography) таким чином: 1) залучення студентів до написання власної «Автобіографії», 2) читання, аналіз та дискутування представлених окремим студентом автобіографічних нотаток у навчальній групі з іншими студентами [9, с. 435]

Розглянемо наступний професійно орієнтований текст «Навішування ярликів», який описує маніпулятивні технології, такого негативного явища характерного для шкільного життя, коли на дитину інші діти навішують ярлики (брехуна, лоха, придурка, слабака, боягуза, попрошайки, жабеня, дурочки-Снігуроньки іт.ін.). Це спричиняє біль і дитина виконує те, що бажає маніпулятор.

Name Calling (Навішування ярликів)

Name calling is false equivalence to an extreme. It's nasty. It's no-holds-barred, I-want-to-make-you-cry manipulation. Name calling will backfire with most people who have healthy self-esteem unless the frog-in-pot method has been used to acclimate them to bad treatment. Most manipulators will only pull this out once you're very close with them and in a relationship that is difficult to sever. Name calling is done to shock you, hurt you, and ultimately, get you to do what they want.

1. «You aren't coming to my party? I always knew you were a liar. Everyone knows it».
2. «You're eating another cookie? God, what a fat pig».
3. «You're going home with that guy? I can't believe I'm friends with such a frog».

Студенти виконують такі завдання до тексту.

Завдання. 1. Прочитайте текст і визначте у наведених реченнях *Name Calling*.

2. Чи зустрічалися Ви з цим огидним явищем, коли навчалися в школі? 3. Викладіть це у Вашій «Автобіографії». 4. Дискусія в групі.

З метою підготовки майбутніх фахівців уникнення маніпулятивних дій, що провокують конфліктні ситуації, студенти опрацьовують текст *Fake Expectations*.

Fake Expectations

With fake expectations, the manipulator pretends he thinks things are a certain way – the way he wants them to be – forcing you to contradict him and create a potentially awkward situation if you want things to be different. This technique works especially well when you aren't very close yet and you're still highly motivated to be polite and avoid confrontation with someone you hardly know. Fake expectations often manifest in the form of the manipulator *telling* you what is going to happen, when really anyone who respected you would be *asking* you.

For example, a new boss might say, «**See you tomorrow! We're all working Saturdays this month**», instead of asking if you're available and interested in overtime. After inviting you out, a new friend might say, «**See you Friday – pick me up around eight**», although you haven't yet agreed to attend the event on Friday, much less drive her to it. A new boyfriend might say, «**Of course you won't hang out with him one-on-one anymore now that you're dating me**», when you turn down plans with a male friend because of a schedule conflict, although you weren't planning on making any such rule for yourself.

Завдання. 1) Прочитайте текст і проаналізуйте перший абзац. Зверніть увагу на дієслова виділені курсивом. 2) За виокремленими реченнями створіть ситуації. 3) Викладіть ситуації такого плану, що мали місце у Вашому житті в «Автобіографії». 4) Проведіть аналіз ситуацій у навчальній групі.

Список використаних джерел:

1. Петько Л.В. Підготовка майбутніх педагогів-вихователів до навчання іноземної мови дітей в дошкільних освітніх закладах / Л.В.Петько // Вісник Інституту розвитку дитини. Вип. 23. Серія : Філософія, педагогіка, психологія : зб. наук. праць. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. – С. 111–115.

Режим доступу : URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7450>

2. Петько Л.В. Навчання дітей іноземної мови стартує у початковій школі (роздуми щодо проведення контрольних робіт МОНМС України з іноземної мови) / Л.В.Петько // Директор школи, ліцею, гімназії : всеукр. наук.-практ. журнал / засн. МОН молодьспорту України, НАПН України, НПУ імені М.П. Драгоманова ; голов. ред. О.І. Виговська. – 2011. – № 4. – С. 97–100.

Режим доступу : URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7884>

3. Петько Л.В. Активізація творчого розвитку особистості учнів як фактор педагогічної майстерності вчителя іноземної мови / Л.В.Петько // Директор школи, ліцею, гімназії: всеукр. наук.-практ. журнал / засн. МОНмолодьспорту України, НАПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова ; голов. ред. О.І. Виговська. – 2010. – № 2. – С. 99–103.

Режим доступу :URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7840>

4. Петько Л.В. Проблеми шкільного підручника з англійської мови / Л.В.Петько // Іноземні мови : наук.-метод. журн. / засн. Київський лінгвістичний університет і вид-во «Ленвіт» ; гол. ред. С.Ю.Ніколаєва. – К. : Вид-во «Ленвіт». – 2007. – № 3. – С. 14–15.Режим доступу :

Режим доступу: URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7881>

5. Петько Л.В. XI Міжнародний дитячий конкурс з англійської мови «Good Luck!» / Л.В.Петько // Іноземні мови : наук.-метод. журн. / засн. Київський лінгвістичний університет і вид-во «Ленвіт» ; гол. ред. С.Ю.Ніколаєва. – К. : Вид-во «Ленвіт». – 2006. – № 4. – С. 62–64.

6. Петько Л.В. «GOOD LUCK!» – X Міжнародний конкурс з англійської мови / Л.В.Петько // Іноземні мови : наук.-метод. журн. / засн. Київський лінгвістичний університет і вид-во «Ленвіт» ; гол. ред. С.Ю.Ніколаєва. – К. : Вид-во «Ленвіт». – 2005. – № 4. – С. 62–63.

7. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти [Електронний ресурс] / Постанова Кабінету Міністрів України № 266 від 29 квітня 2015 р. – Режим доступу :

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п/para11#n11>

8. *The Spider & The Fly* [Web site]. – Award-winning English actress, Emilia Fox reads, Caldecott Honor picture book is illustrated by Tony DiTerlizzi , «The Spider & The Fly» (based on the beloved poem by Mary Howitt) for the UK children's show, Bookaboo.– Access mode :

<https://www.youtube.com/watch?v=Dd1tQLSYGrA>

9. Preparing Teachers for a Changing World. What Teachers Should Learn and Be Able to Do / Ed. by Linda Darling-Hammond, John Bransford. – San Francisco: JOASSY BASS. A Willey Imprint, 2005. – 593 p.

10. Thompson Jessica. Manipulation, manipulation techniques, manipulative people, manipulative relationships / Jessica Thompson. – 2014. – May 9. – Access mode : <http://jessicathompsonwrites.com/manipulation-techniques-used-manipulative-people/>